

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 17P/164/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319203281
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4319203281.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábelovou vo veci starostlivosti o mal. Y. C., nar.: XX.XX.XXXX a mal. C. C., nar.: XX.XX.XXXX, v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, deti rodičov: Bc.E. V., nar.: XX.XX.XXXX, bytom M.R.E. 8, B., v konaní zastúpená JUDr. Ildikó Osvaldovou, advokátkou so sídlom v Želiezovciach, Petöfiho 29, a W. W. C., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXXX/X, B., v konaní zastúpený JUDr. Janou Kubáňovou, advokátkou so sídlom v Nitre, Cintorínska 5, na návrh matky o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Maloletá Y., nar.: XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matke.

II. Otec je povinný prispievať na výživu mal. Y. sumou 200,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 22.08.2019.

III. Zaostalé výživné pre maloletú Y. za obdobie od 22.08.2019 do 23.07.2021 vo výške 2104,05 Eur je otec povinný zaplatiť do plnoletosti maloletého dieťaťa k rukám matky v mesačných splátkach po 70,- Eur, po plnoletosti maloletého dieťaťa k jeho rukám, popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Maloletá C., nar.: XX.XX.XXXX sa zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s výnimkou letných prázdnin tak, že:

- matka bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od nedele párneho týždňa od 17:00 hod. do stredy nasledujúceho párneho týždňa do 16:00 hod.,
- otec bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od stredy párneho týždňa od 16:00 hod. do nedele párneho týždňa do 17:00 hod..

V čase letných prázdnin bude osobnú starostlivosť o maloletú vykonávať:

- otec od 01.07. od 09:00 hod. do 15.07. do 20:00 hod. a od 01.08. od 09:00 hod. do 16.08. do 20:00 hod.,
- matka od 15.07. od 20:00 hod. do 01.08. do 09:00 hod. a od 16.08. od 20:00 hod. do 31.08. do 20:00 hod..

Rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si maloleté dieťa odovzdať a prevziať v stanovený čas v mieste bydliska rodiča, ktorému osobná starostlivosť končí.

V. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej C., nar.: XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Každý z rodičov maloletých detí je povinný nahradiť štátu trovy, každý vo výške 536,05 Eur do 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku na účet Okresného súdu Levice.

VII. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 10P/288/2013-52 zo dňa 04.03.2014 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Matka maloletých detí dňa 22.08.2019 doručila Okresnému súdu Levice návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom. Navrhla obe maloleté deti zveriť do výlučnej starostlivosti matky a otca zaviazat' prispievať na výživu mal. Y. výživným vo výške 300,- eur a na výživu mal. C. sumou 200,- eur mesačne. V písomnom návrhu ako i na pojednávaní uviedla, že striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloleté deti prestala byť maloletým deťom na prospech, čoraz viac sú prítomné problémy a napätie medzi otcom, jeho novou rodinou a maloletými deťmi. Maloletá Y. je v jej výlučnej starostlivosti od júla 2019, čomu predchádzal incident medzi manželkou a otca a mal. C.. Maloletá Y. bola nahnevaná a sklamaná, že sa jej ako aj mal. C. otec nezastal jej potom, čo mala byť C. otcovou manželkou neprávom obvinená zo zašpinenia sedačky, pričom otcova manželka mala na ňu zdvihnúť ruku. Po odchode z domácnosti otca mal. Y. otcovi napísala list, párkrát si zavolali, ale otec sa postupne prestal ozývať. Naposledy bola v domácnosti otca v októbri 2019 zagratulovať synovi otca k sviatku . V prípade mal. C. matka uviedla, že naďalej realizujú striedavú osobnú starostlivosť v zmysle rozsudku tunajšieho súdu. Poukázala na to, že k otcovi nemá záujem chodiť ani mal. C.. Pravidelne ju dotazuje, či k otcovi musí ísť. Od maloletej má informácie, že v rodine otca je prítomné napätie, medzi otcom a jeho manželkou dochádza k častým hádkam, ktoré maloleté ťažko znáša. Maloletá u otca trpí pocitom uprednostňovania jeho aktuálnej rodiny pred ňou. Maloletá uvádza, že sa u otca nudí, nikto sa jej nevenuje, aj pomoc pri učení otec ponecháva na svoju manželku. Matka uviedla, že v nedávnom čase sa jej obe maloleté priznali, že pred piatimi rokmi došlo medzi otcom a mal. Y. ku konfliktu, pri ktorom otec maloletú buchol o skriňu a chytil ju pod krk, čoho svedkom bola ja mal. C.. Matka uviedla, že ešte v čase keď sa striedavá starostlivosť realizovala u oboch maloletých detí sa deti od otca vracali smutné, napäté, po príchode od otca sa zavreli v izbe. Má zato, že u otca sa prejavuje vo vzťahu k deťom istá ľahostajnosť, badať citové ochladenie. Otec nezohľadňuje potreby detí spojené so školou, ošatením, záujmovými aktivitami. Maloleté nedostávajú v domácnosti otca oblečenie primerané ročnému obdobiu, v dome, ktorý obývajú udržiavajú vo vykurovacom období nízku teplotu. V záverečnom vyjadrení zotrvala na svojom návrhu a zároveň navrhla upraviť styk otca s mal. C. každý druhý štvrtok od 14:00 hodiny do nedele do 17:00 hodiny, počas letných prázdnin dva týždne v júli a dva týždne v auguste, počas vianočných a veľkonočných sviatkov tak, že tieto sviatky by maloletá trávila počas párneho roku u matky a počas nepárneho roku u otca.

2. Otec s podaným návrhom nesúhlasil, uviedol, že vzťahy medzi ním a matkou sa narušili potom čo si založil novú rodinu. Potvrdil, že v prípade mal. Y. prestali striedavú osobnú starostlivosť s matkou realizovať v júli 2019. Od uvedeného času je výlučne v starostlivosti matky. S maloletou sa po jej odchode z jeho domácnosti istý čas nestýkal, chcel jej nechať priestor na rozmyslenie. Maloletá Y. mu navrhla stretnutie avšak len za prítomnosti matky, čo otec odmietol. V zhode s matkou uviedol, že maloletá bola v jeho domácnosti naposledy v októbri 2019, zdržala sa asi hodinu napriek tomu, že jej bola ponúknutá možnosť prespatia v jeho domácnosti. Pri odchode jej dal z príležitosti narodenín darček -peniaze a uistil ju, že môže k nemu kedykoľvek prísť. Od novembra mu prestala odpovedať na telefonáty, neskôr mu napísala, že si nepraje, aby ju kontaktoval. PO stretnutí so znalkyňou bol s maloletou v telefonickom kontakte, asi dvakrát sa stretli. Od februára 2021 nie je s maloletou v žiadnom kontakte, poukázal na skutočnosť, že sa mu pred pojednávaním na chodbe súdu ani nepozdravila. Uviedol, že približne v novembri 2019 si všimol zmenu správania aj u maloletej C., začala sa voči nemu správať chladne. Vyjadril presvedčenie, že dôvodom zmeny správania maloletej je zaťažovania dieťaťa matkou záležitosťami z prebiehajúceho súdneho konania v tejto veci, čo mu maloletá aj potvrdila. Vyjadril obavu, že v prípade zrušenia striedavej starostlivosti by maloletú C. nevidel ani cez víkend a zopakoval by sa rovnaký scenár ako u staršej Y.. V záverečnom vyjadrení prejavil súhlas so zverením mal. Y. do osobnej starostlivosti matke, vzhľadom na jej vek blízky plnoletosti styk s maloletou upraviť nežiadal. Navrhol, aby bol súdom zviazaný prispievať na jej výživu sumou 100,-eur mesačne, ktoré je podľa jeho názoru schopné v plnej miere pokryť všetky odôvodnené potreby maloletej. Na starne matky žiadal prihliadnúť na jej majetkové pomery, skutočnosť, že je vlastníčkou dvoch bytov ako aj dobrovoľné vzdanie sa jej príjmu, ktorý mohla dosahovať u predchádzajúceho zamestnávateľa. Mal

za to, že pri rozhodovaní o výživnom nemožno opomenúť skutočnosť, že matka v priebehu konania uzavrela manželstvo, v dôsledku čoho je nevyhnutné zohľadniť aj príjem jej manžela. V prípade mal. C. otec poukázal na závery znaleckého posudku, v ktorom znalkyňa sama uviedla, že prípadná zmena úpravy výkonu rodičovských práva a povinností by mohla u mal. C. vyvolať negatívny dopad na jej psychiku a zároveň konštatovala, že maloletá je pod vplyvom matky a staršej sestry, ktorých vyjadrenia sama reprodukovala. Je presvedčený, že aj napriek vyjadreniu mal. C., že by chcela byť zverená do starostlivosti matke, ide u dieťaťa o istý prejav náklonnosti a strachu voči matke. Mal za to, že za situácie kedy sa v prípade mal. C. naďalej realizuje striedavá osobná starostlivosť, nejestvuje žiaden zákonný dôvod na zmenu aktuálnej úpravy rodičovských práv a povinností. Zdôraznil, že dieťa si zaslúži výchovu a lásku oboch rodičov, pričom nie je namieste prihladať výlučne na názor dieťaťa.

3. Kolízny opatrovník navrhol mal. Y. zveriť do osobnej starostlivosti matke, návrh matky v časti týkajúcej sa mal. C. navrhol zamietnuť a maloletú ponechať v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Poukázal na závery znaleckého dokazovania, pozitívny vzťah maloletej k oboj rodičom ako aj vyjadrenie dieťaťa pred znalkyňou, že by chcela byť týždeň u matky, týždeň u otca, pričom sa následne opravila s tým, že u otca chce byť menej času než u matky. Mal za to, že v konaní nebolo preukázané, že by otec maloletej ubližoval. Vyjadril presvedčenie, že dieťa sa snaží vo svojich vyjadreniach kopírovať staršiu sestru Y..

4. Dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav: Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 04.03.2014 pod č.k. 10P/288/2013-52 súd manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, ktorou boli obe maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý párny týždeň od nedele od 17:00 hodiny do nedele nasledujúceho týždňa do 17:00 hodiny, otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý nepárny týždeň od nedele od 17:00 hodiny do nedele nasledujúceho týždňa do 17:00 hodiny s tým, že každý z rodičov si maloleté deti pred začiatkom výkonu svojej osobnej starostlivosti preberie v mieste bydliska druhého rodiča. Rodič, ktorý maloleté deti odovzdáva druhému rodičovi je povinný maloleté deti riadne pripraviť a druhého rodiča informovať o podstatných veciach týkajúcich sa maloletých detí. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa výživné k maloletým deťom neurčilo. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.04.2014. Už v tom čase ako vyplýva z pripojeného spisu 10P/288/2013 boli vzťahy medzi manželmi napäté, ústiace do vzájomných verbálnych konfliktov. Bol vykonaný informatívny pohovor s mal. Y., ktorá uviedla, že jej nevdá striedanie domácnosti matky a otca, lebo u oboch rodičov jej je dobre, oboch ľúbi a s oboma chce tráviť rovnako dlhý čas.

5. Uznesením zo dňa 20.12.2019 pod č.k. 17P/164/2019-77 tunajší súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala predbežného zverenia maloletých detí do jej výlučnej starostlivosti zamietol. Súd mal za to, že matka v danom prípade neosvedčila nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia a potrebu okamžitej zmeny právoplatného a vykonateľného rozhodnutia o úprave rodičovských práva a povinností k maloletým deťom.

6. Vychádzajúc zo zhodných vyjadrení rodičov má súd preukázané, že v prípade mal. Y. rodičia realizovali striedavú osobnú starostlivosť do júla 2019, od uvedeného času je maloletá fakticky vo výlučnej starostlivosti matky. Maloletá sa s otcom nestýka, počas prebiehajúceho konania sa otec s maloletou stretol minimálne, od februára 2021 nie je s maloletou v žiadnom kontakte. V prípade mal. C. rodičia realizujú striedavú osobnú starostlivosť v týždňových intervaloch v zmysle právoplatného rozsudku tunajšieho súdu.

7. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie z odboru psychológia, klinická psychológia detí a dospelých. Za znalkyňu ustanovil PhDr. Lindu Katona, PhD., ktorej úlohy a otázky vymedzil uznesením zo dňa 13.03.2020 pod č.k. 17P/164/2019-163. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že mal. Y. je schopná samostatného uvažovania kritického myslenia a hodnotenia diania okolo seba. Jej vyvíjajúca sa osobnosť je modelovaná neurotickými črtami pri vnútornom napätí a úzkosti, je senzitívna so sklonom reagovať nadmerne emotívne na rôzne druhy podnetov. V dôsledku silných emotívnych reakcií môže byť menej racionálna s adaptačnými problémami. Jej sebavedomie je znížené. Ustanovená znalkyňa konštatovala pozitívny vzťah dieťaťa k matke, k otcovi negatívny a odmietavý, čo spojila s vekovými a osobnostnými charakteristikami dieťaťa, skutočnosťou, že si otec založil novú rodinu a pocitom nedostatočného záujmu a pozornosti zo strany otca. Vzťah oboch rodičov k dieťaťu je

pozitívny. Poukazujúc na pretrvávajúci negatívny vzťah medzi rodičmi, nevyklúčila možnosť jeho prenosu na deti. Znalčka nezistila v psychickom prežívaní dieťaťa žiadne známky traumatizácie z dieťaťom spomínaného incidentu, kedy ju otec sotil do skrine, popisovaný konflikt nemá závažný dlhodobý vplyv na zdravý a harmonický rozvoj osobnosti. Maloletá jednoznačne odmieta formu striedavej osobnej starostlivosti, jej vzťah s otcom je narušený. Jej názor nie je nikým a ničím ovplyvňovaný, vyplýva z jej osobnostnej štruktúry, vývinového štádia, jej potrieb ako aj z jej citlivého vnímania správania otca voči nej. Záverom znalčka zdôraznila potrebu a túžbu dieťaťa byť s otcom v kontakte. V prípade mal. C. znalčka konštatovala, že schopnosť dieťaťa vnímať a spracovať realitu nie je narušená, dokáže primerane hodnotiť dianie okolo seba. Je schopná samostatného uvažovania, jej intelektová kapacita spadá do pásma ľahkého nadpriemeru. Vyvíjajúca sa osobnosť je modelovaná psychopatickými črtami v zmysle zníženej empatie, citlivosti voči potrebám iných. Sú prítomné pocity závidosti a žiarlivosti. Maloletá je aktívna, má rada dobrodružstvá, jej sebavedomie je adekvátne, prítomná je zameranosť na dosiahnutie vlastných potrieb a cieľov. Vzťah mal. C. k oboj rodičom je pozitívny, založený na čistej detskej láske, nie je nikým a ničím ovplyvňovaný. Je u nej prítomná mierna preferencia matky pred otcom, čo je dané tým, že sa jej matka venuje vo väčšej miere čo sa týka spoločnej hry, učenia ako aj skutočnosťou, že si otec založil novú rodinu. Voči manželke otca maloletá pociťuje negatívne emócie, vo vzťahu k nevlastným súrodencom pociťuje závidosť a žiarlivosť. V prípade mal. C. nemožno vylúčiť ovplyvňovanie jej názoru osobou matky ako aj jej nepriame ovplyvňovanie postojom staršej sestry Y.. Maloletá na jednej strane prezentuje prianie byť zverená do starostlivosti matke, na druhej strane uvádza, že otec by jej chýbal a rada by u neho prespala aj cez týždeň. Zo zistení znalčky ďalej vyplýva, že intelektová kapacita oboj rodičov spadá do pásma nadpriemeru. Osobnosť matky je mierne modelovaná hysterickými a psychopatickými črtami, v popredí je snaha javiť sa v lepšom svetle pri nedostatočnej sebakritike, nadmernom sebavedomí. Matka je empatická, dokáže udržiavať interpersonálne vzťahy. Ani u jedného z rodičov neboli zistené žiadne známky duševnej poruchy, agresívne ani neurotické črty nie sú manifestované. Rodičia naplňujú potreby maloletých detí (psychické, fyzické, sociálne, materiálne), matka dostatočne kladie dôraz na ich potreby a priania. Na strane otca sa vyskytli situácie kedy potreby detí nezabezpečoval v rozsahu v akom by si to deti priali. Zo zistení znalčky vyplýva, že vzťah rodičov navzájom je negatívny, ich komunikácia je minimálna, bez dostatočného záujmu. Vzhľadom k osobnostným štruktúram oboj rodičov nemožno očakávať výraznejšiu zmenu v prístupe jedného rodiča k druhému s následným zlepšením komunikácie. Osobnosť otca je výrazne modelovaná hysterickými črtami, je psychicky nezrelá s prítomnými manipulatívnymi tendenciami, nekritickosťou voči sebe, neurotickými tendenciami.

8. Zo správy zo šetrenia pomerov realizovaného kolíznym opatrovníkom vypracovanej dňa 12.12.2019 vyplýva, že matka obýva trojizbový byt v jej výlučnom vlastníctve, ktorý je plne, moderne zariadený, udržiavaný v čistote a v poriadku. Maloleté majú samostatnú detskú izbu, plne vybavenú a prispôbenú ich potrebám. Otec s manželkou a dvoma maloletými deťmi pochádzajúcimi z jeho súčasného manželstva obývajú štvorizbový rodinný dom vo vlastníctve jeho manželky. Rodinný dom je rovnako ako v prípade matky moderne, plne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku. Maloleté deti majú samostatné detské izby, moderne zariadené. Z informatívneho pohovoru s mal. deťmi, ktorý bol vykonaný kolíznym opatrovníkom dňa 09.12.2019 vyplynulo, že maloleté deti majú vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní. Mal. Y. uviedla, že s matkou má dobrý vzťah, dôveruje jej, vedia sa o všetkom porozprávať, pomáha jej v domácnosti. Veľa sa spoločne rozprávajú, chodia na prechádzky, do kina. Rozumie si aj s matkiným manželom. S otcom nie je v kontakte. V domácnosti otca jej vadili nezhody, ktoré tam vládli, nepáči sa jej zmena otcovho správania voči nej a sestre. Prekáža jej nevhodné správanie otca voči mačkám a psom. Najväčšie nezhody medzi ňou a otcom nastali potom čo sa otec presťahoval do Kalinčiakova. Veľa pracoval okolo domu, mala pocit, že sa o ňu nezaujímal tak ako o jej sestru alebo mladších bratov, zatvárala sa do izby, cítila sa odstrkovaná. S otcom postupne trávil čoraz menej času. S otcovou manželkou si spočiatku rozumela, ich vzťah sa zmenil keď sa jej narodili vlastné deti, ktorým sa prirodzene viac venovala. Vadia jej uštipačné poznámky otca a jeho manželky na matku a jej manžela. V domácnosti otca jej chýbala klasická pohoda, u matky sa všetko snažia riešiť bez hádok. S otcom by sa momentálne osamote nevedela porozprávať, len za prítomnosti matky. Sklamalo ju, že otec jej na meniny ani nenapísal, ozvala sa len jeho manželka a jej matka. Uviedla, že by chcela bývať s maminou, s otcom by sa chcela stýkať podľa toho ako ona bude chcieť. Maloletá C. uviedla, že s maminou sa hrajú s mačkami, rozprávajú sa, pozerajú televíziu, hrajú hry, rozumie si aj s jej manželom. Keď je u otca občas sa hrajú aj s bratmi, učí sa s otcovou manželkou. Otec sa s ňou učí len občas. U otca sa cíti dobre, občas sa u neho bojí, keď otec povie: „C. pod' sem“, vtedy nevie čo má očakávať. U matky je dobre, je milšia, viac sa hrajú, má na ňu viacej času. Učí sa s ňou mamina, keď nie je doma tak jej manžel. Vadí jej, že sa otec zvykne s manželkou hádať, ale nebojí sa. Nepáči sa jej keď otec

a jeho manželka nepekne hovoria na matku a jej manžela . S otcovou manželkou má dobrý vzťah, zvykne sa nahnevať, keď jej dá písať 15 riadkov. Opísala situáciu kedy otcova manželka chcela na ňu zvaliť, že zašpinila gauč, ktorý v skutočnosti zašpinil brat O.. Otcova manželka nad ňu zdvihla ruku, na čo jej sestra Y. povedala, že nemá čo na ňu dvíhať ruku. Odvtedy Y. ostala žiť s matkou. Uviedla, že by chcela bývať s maminou a tatom sa stretávať cez víkendy, počas prázdnin by chcela byť mesiac u maminy a mesiac u tatina, ale bojí sa, že sa bude tato hnevať, že bude kričať, preto nechce aby to vedel. Záverom kolízny opatrovník konštatoval, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Vzájomná komunikácia rodičov je zlá, rodičom bolo odporúčané psychologické poradenstvo za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie, s čím obaja rodičia súhlasili.

9. Súd v predmetnej veci postupne bez prítomnosti rodičov a ich právnych zástupcov, za prítomnosti kolízneho opatrovníka vypočul obe maloleté deti. Mal. Y. uviedla, že naposledy bola v domácnosti otca v júli 2019, čomu predchádzala situácia kedy jeho manželka zdvihla ruku na mal. C., pričom otec sa ich pred manželkou nezastal. K otcovi prestala chodiť aj pre zmenu jeho správania k nej, začal robiť veľké rozdiely medzi ňou a ostatnými súrodencami, nerešpektoval jej názory. Pozornosť venoval svojim synom. U otca sa prestala cítiť ako doma. Mamina ju sama nabádala k tomu, aby urobila prvý krok k urovnaniu vzťahov s otcom, preto otcovi navrhla stretnutie za prítomnosti matky, čo on odmietol. Uviedla, že sama má s ním problém komunikovať, má pred ním nejaký blok. Mrzí ju, že zo strany otca necíti záujem ani snahu urovnať ich spor. Rada by mu povedala, že jej vadilo, že medzi nimi (deťmi) robil rozdiely aj v materiálnych veciach, že bol stále vonku alebo v práci, že za ňou nikdy neprišiel porozprávať sa. Chcela by žiť u maminy, je u nej rodinná pohoda, u otca sa stále hádali. S maminou má dobrý vzťah, vie sa jej zdôveriť. Maloletá C. uviedla, že chce bývať u maminy, lebo tato na ňu tlačí. Keď bola naposledy u neho hovoril, že mamina je zlá. Bojí sa ho, vôbec sa jej nevenuje, má oveľa menej hračiek a oblečenia ako otcov syn O.. Tatova žena ju nemá rada, škaredo na maminu nadáva. Lúbi tatina aj maminu. Tato sa s ňou neučí, učí sa jeho žena, ktorá jej dáva písať až 15 riadkov, aj keď stačí 5. O. stále otec s jeho manželkou rozmaznávajú. Vadí jej, že keď príde O. stará matka, on dostane darčeky a ona nedostane nič. Uviedla, že tato má v dome strašnú zimu. U maminy má mačičky, ocino mal psa, ale on aj jeho žena sa k nemu správajú škaredo. Ocino a jeho manželka sa spolu hádajú aj trikrát za týždeň kvôli maličkostiam. S mamininým manželom je dobre, bláznia sa. Keď bola naposledy u tata, hral sa s ňou, ale asi len preto aby zmenila svoj názor.

10. Matka maloletých detí bola do 30.04.2021 v služobnom pomere ako profesionálna vojačka, za kalendárny rok 2018 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.210,89,-eura, za rok 2019 vo výške 1.429,74,-eura, za rok 2020 vo výške 1.650,85,-eura. Za kalendárny rok 2020 od januára do konca apríla 2021 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1,764,43,-eura. Dňom 30.04.2021 bola prepustená zo služobného pomeru profesionálnej vojačky, jej výsluhový dôchodok činí sumu 587,55,-eura. Z príležitosti prepustenia zo služobného pomeru bolo matke vyplatené odchodné v sume 9.792,38,-eura. Za dôvod skončenia služobného pomeru matka označila skutočnosť, že jej bol znemožnený ďalší služobný a kariérny postup, cítila, že v práci stagnuje. Napriek tomu, že v služobnom pomere podľa jej vyjadrenia zotrvať mohla, využila možnosť nástupu na výsluhový dôchodok. Dňom 03.05.2021 matka uzavrela pracovnú zmluvu so spoločnosťou J&MZ reality s.r.o. so sídlom v Leviciach s dohodnutým nástupom do práce dňa 04.05.2021 a dohodnutou mzdou vo výške 80,-eur mesačne. Z výpovede matky na pojednávaní vyplynulo, že za mesiac máj jej bola vyplatená suma 81,-eur brutto, čo korešponduje s výsledkom lustrácie matky v Sociálnej poisťovni, z ktorej vyplýva, že vymeriavací základ za mesiac máj činil 76,20,-eura, úhrn poistného 7,14,-eura. Zamestnávateľom jej bola ponúknutá možnosť vykonávať pozíciu realitného makléra, pričom za obdobie trvania pracovného pomeru do rozhodnutia súdu uzavrela jednu zmluvu o nájme kancelárskych priestorov, za čo jej bola vyplatená odmena 100,-eur. Matka je poberateľkou prídavkov na dve maloleté deti. Je výlučnou vlastníčkou dvoch bytov, z ktorých jeden obýva, druhý prenajíma. Príjem z prenájmu predmetnej nehnuteľnosti matka deklarovala predložením daňových priznaní, z ktorých vyplýva, že za rok 2018 základ dane činil 13.054,84,-eura, za rok 2019 príjmy predstavovali sumu 5.360,-eura, výdavky 4.476,42,-eura, za rok 2020 príjmy 3.397,50,-eura a výdavky 3.397,50,-eura. Zdieľa spoločnú domácnosť s partnerom p. I. V., s ktorým v priebehu konania uzavrela manželstvo. Manžel matky dosahuje príjem z vykonávania živnosti, za zdaňovacie obdobie roku 2018 vykázal príjem v sume 12.393,50,-eura, výdavky v sume 7.436,10,-eura, za rok 2019 príjmy 13.263,-eura, výdavky 7.957,80,-eura, za rok 2020 nevykázal žiadne príjmy ani výdavky. Na domácnosť jej prispieva sumou 250,-eur mesačne. Matka mesačne uhradza výdavky spojené s vlastníctvom bytu na P. ulici - električka 25,-eur, preddavkové platby za užívanie bytu 221,40,-eur, plyn 36,-eur, výdavky

spojené s vlastníctvom bytu na ulici M.R.E. - električka 35,-eur, preddavkové platby 180,-eur, splátka spotrebného úveru 124,10,-eura, splátka hypotekárneho úveru 300,-eur, internet a televízia 33,-eur, mobilné telefóny(matka, mal. C., mal. Y.) 80,-eur, sporenie 150,-eur, sporenie na predčasné splatenie hypotekárneho úveru 200,-eur. Ročné výdavky pozostávajú z platby poisťného týkajúceho sa bytu na P. ulici 32,90,-eura, poisťky týkajúcej sa bytu na M.R.E. 58,12,-eura, poplatok za komunálny odpad 75,-eur, daň z nehnuteľností 49,42,-eura, povinné zmluvné poistenie motorového vozidla 113,28,-eura. Okrem mal. Y. a mal. C. matka nemá iné vyživovacie povinnosti.

11. Otec maloletých detí pracuje ako profesionálny vojak. Za kalendárny rok 2019 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem v sume 2.047,49,-eura, za rok 2020 v sume 2.432,43,-eura, za rok 2021 od januára do júna vrátane v sume 2.373,03,-eura. Podľa predloženého personálneho rozkazu riaditeľa personálneho úradu Ozbrojených síl SR bol otec maloletých detí prepustený na svoju žiadosť zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, ktorý sa skončí dňa 31.12.2021. Z výpovede otca na pojednávaní vyplýva, že dôvodom ukončenia služobného pomeru je časová náročnosť jeho povolania ako aj jeho záujem tráviť viac času s rodinou. Otec žije v spoločnej domácnosti s manželkou v rodinnom dome vo výlučnom vlastníctve jeho manželky, ktorá je výlučnou vlastníčkou ďalšej nehnuteľnosti - bytu, ktorý je podľa predloženého čestného vyhlásenia v užívaní jej matky, ktorá znáša všetky výdavky s tým spojené. Manželka otca je aktuálne na rodičovskej dovolenke, za obdobie od augusta 2019 do marca 2020 jej bolo vyplatené materské v celkovej sume 8.561,80,-eura, v priemere vo výške 1.070,23,-eura. Pred nástupom na materskú dovolenku poberala rodičovský príspevok na staršie dieťa v sume 220,70,-eura mesačne. Po skončení materskej dovolenky nastúpila na rodičovskú dovolenku, je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 370,-eur mesačne. Poberá prídavky na dve maloleté deti v sume 49,90,-eura. Manželka otca je vlastníčkou motorového vozidla Ford Mondeo, otec je vlastníkom Kia Sorento. Mesačne uhrádzajú platbu za vodu 18,-eur, električka 33,-eur, plyn 63,-eur splátku úveru 245,-eur, splátku pôžičky 100,-eur, sporenie deťom (4 deti) 80,-eur, telefón 60,-eur, cestovné do práce 100,-eur, televízia 8,80,-eura, ročne poisťka motorové vozidlá + príviesny vozík 235,-eur, daň z nehnuteľností 112,-eur, komunálny odpad 132,50,-eura. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. W. a O. C., ktorí pochádzajú z aktuálneho manželstva otca. Maloletý O. navštevuje materskú školu, školné činilo je 16,-eur mesačne, do 31.12.2019 v sume 13,-eur mesačne, stravné je 26,-eur, rodičovský príspevok 50,-eur ročne.

12. Maloletá Y. navštevovala v čase začatia konania prvý ročník Gymnázia v Nitre, v čase rozhodovania súdu ukončila jeho druhý ročník. Jej správanie je v súlade so školským poriadkom, je cieľavedomá s kladným postojom k škole, k povinnostiam pristupuje zodpovedne, pracuje systematicky. Výdavky spojené s návštevou školy v školskom roku 2019/2020 pozostávali z rodičovského príspevku 30,-eur, platby za učebnicu anglického jazyka 16,-eur, pracovný zošit 9,-eur, poplatok v jazykovej škole (japonský jazyk) 160,-eur, lyžiarsky kurz 40,-eur, karta študenta ISIC 20,-eur. V školskom roku 2020/2021 výdavky pozostávali z rodičovského príspevku 30,-eur, platby za pracovný zošit SJ 10,-eur, NJ 20,-eur, AJ 25,-eur, učebnice a pracovné zošity 30,-eur. V tomto školskom roku maloletá kurz japončiny nenavštevovala. Maloletá navštevuje kurz nemčiny, za ktorú matka polročne uhrádza 80,-eur, jazdí na koni, za čo matka uhrádza 40,-eur týždenne. Navštevuje autoškolu, poplatok činí 650,-eur, pričom matka vyplatila zálohu vo výške 200,-eur a uhradila platbu za povinný kurz prvej pomoci vo výške 25,-eur. Je zdravá, užíva prípravok na podporu kĺbovej výživy v sume 50,-eur na tri mesiace, nosí okuliare.

13. Maloletá C. je v školskom roku 2020/2021 žiačkou štvrtého ročníka základnej školy A. Kmeťa v Leviciach. Jej dochádzka do školy je pravidelná, je šikovná, venujú sa jej rodičia ako aj ich blízki žijúci s nimi v spoločnej domácnosti. Je kamarátska, v práci dôsledná, voči pedagógom sa správa slušne s rešpektom, je milá a úctivá. Do školy chodí pripravená, na vyučovaní pracuje aktívne a systematicky, má vypracované domáce úlohy. Desiaty má zabezpečené, je vždy čisto upravená, poplatky v škole má uhradené pravidelne, striedavo oboma rodičmi. Základná škola neviduje rozdiely v príprave dieťaťa do školy v čase starostlivosti matky a otca dieťaťa. Výdavky spojené s návštevou školy predstavuje poplatok ŠKD 10,-eur, od januára 2020 v sume 15,-eur mesačne, ZRPŠ 15,-eur, triedny fond 10,-eur, školský výlet 13,-eur, pracovné zošity a učebnice 27,-eur, knižnica 2,-eurá, hygiena v škole 3,-eurá. Maloletá je zdravá, používa ortopedické vložky do topánok, za ktoré matka podľa jej vyjadrenia uhradila sumu do 20,-eur. Nemá osobitné záujmy, s ktorými by boli spojené zvýšené výdavky.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práva a povinností alebo pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť ak bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

16. Podľa § 24 odsek 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

17. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

18. Podľa § 24 odsek 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

19. Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

20. Podľa § 25 odsek 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

21. Podľa § 25 odsek 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

22. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

23. Podľa § 36 odsek 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práva povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenie § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

24. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

29. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Základným predpokladom pre zmenu rozhodnutia súdu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je jestvujúca zmena pomerov, pričom nemusí ísť o zmenu pomerov, ktorá je podstatná oproti času keď súd rozhodoval o úprave výkonu rodičovských a práv a povinností. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že návrh matky na zmenu úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom je čiastočne dôvodný. Možno konštatovať, že od času zverenia maloletých detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodnene zakladá nevyhnutnosť potreby zmeny ich zverenia. U mal. Y. prestala striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov plniť svoj účel, ktorým je lepšie zaistenie potrieb dieťaťa pri sledovaní jeho najlepšieho záujmu. Bolo jednoznačne preukázané, že v prípade maloletej Y. sa striedavá osobná starostlivosť nerealizuje od júla 2019. Od uvedeného času je maloletá výlučne v starostlivosti matky. Možno jednoznačne konštatovať, že vzťah medzi maloletou a otcom je aktuálne narušený, otec nie je s dieťaťom v žiadnom kontakte od februára tohto roku. Aj v prípade predchádzajúceho obdobia (júl 2019 do februára 2021) sa jednalo o styk veľmi sporadický, krátky. Súd zisťoval názor maloletej tak prostredníctvom kolízneho opatrovníka ako aj priamo výsluchom dieťaťa pred súdom, pričom maloletá v zhode vyjadrila vôľu byť zverená do starostlivosti matke, s čím súhlasil otec ako aj kolízny opatrovník. Súd je presvedčený, že vzhľadom na vek maloletej, blížiaci sa k dosiahnutiu plnoletosti je schopná plnohodnotne a zodpovedne prezentovať svoje dôvody vedúce k zmene zverenia dieťaťa ktoré konzistentne súdu objasnila. Berúc do úvahy i vyjadrenie kolízneho opatrovníka súd zveril maloletú do výlučnej starostlivosti matke.

31. Maloletá C. svoj názor v otázke zmeny zverenia v priebehu konania menila, spočiatku vyjadrila pranie byť zverená výlučne matke, neskôr tak pred znalkyňou ako aj pred kolíznym opatrovníkom pri poslednom informatívnom pohovore uviedla, že by jej ocino chýbal a chcela by s ním byť od štvrtka do nedele ako aj počas letných prázdní a to v rozsahu jedného mesiaca. Napriek tomu, že maloletá je výraznejšie citovo viazaná na matku, čo preukázali aj závery znaleckého posudku, je nevyhnutné konštatovať, že otec má v živote maloletej nezastupiteľné postavenie a je v záujme dieťaťa, aby svoj vzťah s otcom naďalej rozvíjalo. Pri hodnotení názoru dieťaťa v danej veci nemožno opomenúť skutočnosť, že dieťa je v istej miere bezpochyby ovplyvnené hoci aj nepriamo postojom staršej sestry a matky voči otcovi, je schopné plnohodnotne vnímať vzájomné animozity medzi rodičmi a otcom a sestrou Y.. Postoj dieťaťa je nepochybne ovplyvnený aj pocitom žiarlivosti a závidi voči synom otca z jeho aktuálneho manželstva ako aj voči jeho manželke. Súd konštatuje, že pranie maloletého dieťaťa za predpokladu, že je dostatočne emocionálne a rozumovo vyspelé je nutné považovať za základné

východisko pri hľadaní jeho najlepšieho záujmu. Súčasne však nie je možné, aby súd svoje rozhodnutie založil len na prianí dieťaťa bez toho, aby starostlivo a komplexne posúdil jeho najlepší záujem, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní a určovaní najlepšieho záujmu dieťaťa je súd povinný okrem iného zohľadniť bezpečie dieťaťa, ochranu jeho dôstojnosti, jeho duševného, telesného, citového vývinu, prípadné ohrozenie jeho priaznivého vývinu zásahmi do jeho integrity. Možno konštatovať, že v priebehu celého konania neboli preukázané žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by vylučovali striedavú osobnú starostlivosť u mal. C.. Tvrdenia matky o nevhodnosti výchovného prostredia bytových podmienok otca (chladno v rodinnom dome, zadymené oblečenie, zanedbaná hygiena maloletej) neboli šetreniami kolíznym opatrovníkom ako aj správami zo školy preukázané. Po vykonanom dokazovaní je súd presvedčený, že v najlepšom záujme maloletej je jej zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s určením kvantitatívne iného intervalu, v ktorom bude každý z rodičov zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú a to tak, že otec bude túto zabezpečovať od stredy párneho týždňa od 16:00 hodiny do nedele párneho týždňa do 17:00 hodiny, matka od nedele párneho týždňa od 17.00 hodiny do stredy nasledujúceho párneho týždňa do 16:00 hodiny s výnimkou letných prázdnin, počas ktorých bude osobnú starostlivosť o maloletú vykonávať otec od 01.07. od 09:00 hod. do 15.07. do 20:00 hod. a od 01.08. od 09:00 hod. do 16.08. do 20:00 hod. a matka od 15.07. od 20:00 hod. do 01.08. do 09:00 hod. a od 16.08. od 20:00 hod. do 31.08. do 20:00 hod. s tým, že rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si maloleté dieťa odovzdať a prevziať v stanovený čas v mieste bydliska rodiča, ktorému osobná starostlivosť končí.

32. Výkonom striedavej osobnej starostlivosti bude mať otec naďalej možnosť aktívne sa podieľať na výchove svojho mal. dieťaťa. Súd je názoru, že samotné napäté vzťahy medzi rodičmi, či narušená komunikácia rodičov nemôže byť sama o sebe prekážkou zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to najmä za situácie kedy ľarcha nevhodnej komunikácie je na strane oboch rodičov a teda nemožno túto okolnosť pričítať len výhradne jednému z nich. Rodičia majú rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa a obsahom ich práva dieťa „vychovávať“ je v prvom rade právo a povinnosť chrániť záujmy dieťaťa, usmerňovať jeho konanie, vykonávať nad ním dohľad, právo osobne sa o dieťa starať. Pri výkone rodičovských práv a povinností sú rodičia zásadne rovnoprávni (samozrejme za podmienky, že sú obaja nositeľmi práva výkonu). Na tom nič nemení ani skutočnosť, že nežijú v spoločnej domácnosti. Tak matka, ako i otec majú v živote maloletej nezastupiteľnú a nenahraditeľnú úlohu. I keď je vo vzájomnom vzťahu rodičov prítomné napätie, súd uprednostnil striedavú osobnú starostlivosť, hoci nie v pomere 50:50 pred výlučnou starostlivosťou matky, majúc za to, že vzťah mal. C. k rodičom a opačne je pozitívne emočne sytený, obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, majú o výkon osobnej starostlivosti záujem a sú spôsobilí zabezpečovať starostlivosť o maloletú v jej najlepšom záujme.

33. Výživou dieťa sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti a pod. Výživné má slúžiť nielen na uspokojovanie hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, kultúru, športové potreby a pod.). Na druhej strane sú odôvodnené potreby dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

34. Vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletých detí spojených s návštevou školy, ich záujmovými aktivitami, zohľadňujúc pri tom ich zdravotný stav súd určil zo strany otca výživné na mal. Y. vo výške 200,-eur mesačne, ktoré je povinný do plnoletosti dieťaťa uhrádzať k rukám matky a po dovŕšení plnoletosti dieťaťa priamo k jeho rukám. Pri určovaní výživného pre maloletú C. súd okrem uvedeného prihliadol aj na dĺžku trvania striedavej osobnej starostlivosti každého z rodičov, na skutočnosť, že potreby dieťaťa sú čiastočne kryté prídavkami na dieťa, ktoré matka poberá ako primeraným výživným zo strany matky. Za situácie kedy bude matka zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v širšom rozsahu než otec mal súd za to, že je potrebné otca zaviazat' prispievať na jej výživu sumou 50,- eur mesačne k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

35. Pri určovaní výživného súd vychádzal zo zárobkových a majetkových pomerov oboch rodičov, na strane otca súd vychádzal z jeho príjmu dosahovaného v služobnom pomere. Na strane matky, ktorá bola v priebehu konania zo služobného pomeru profesionálnej vojačky prepustená na vlastnú žiadosť vychádzal z príjmu, ktorý dosahovala v služobnom pomere, majúc za to, že dôvody ňou uvádzané, pre ktoré došlo k skončeniu služobného pomeru je potrebné vyhodnotiť ako vzdanie sa výhodnejšieho

zárobku, keď v súčasnosti jej príjem pozostáva len z výsluhového dôchodku a nepravidelne vyplácanej odmeny. Sama potvrdila, že mala možnosť naďalej zotrvať v služobnom pomere. Pri určovaní výživného súd prihliadol aj na príjem matky pochádzajúci z prenájmu nehnuteľnosti v jej vlastníctve ako aj skutočnosť, že obaja rodičia žijú v spoločnej domácnosti so svojimi životnými partnermi, ktorí sa v istej miere podieľajú na spoločných výdavkoch domácnosti. Na strane otca súd prihliadol k skutočnosti, že má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom pochádzajúcim z jeho súčasného manželstva. Takto určené výživné spolu s primeraným výživným zo strany matky, ktorá svoju vyživovaciu povinnosť plní aj svojou osobnou starostlivosťou o maloletú Y., zabezpečením jej bytových potrieb a prídavkami na maloleté dieťa je spôsobilé pokryť odôvodnené potreby maloletej, pričom je tiež primerané možnostiam a schopnostiam oboch rodičov.

36. Výživné na mal. Y. súd určil od 22.08.2019, teda odo dňa začatia konania na súde v súlade s § 77 odsek 1 Zákona o rodine, majúc za preukázané, že v čase podania návrhu na súd zabezpečovala starostlivosť o maloletú Y. výlučne matka, pričom neboli zistené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre určenie výživného aj pred týmto dátumom.

37. Otec odo dňa začatia konania na súde prispel na výživu mal. Y. finančnými plneniami, ktorými uhradil všetky výdavky maloletej spojené s internátom, stravou na internáte a stravou v škole, pričom od začatia konania do októbra 2020 vrátane prispel celkovou sumou 954,-eur (č.l. 368-370 spisu), z toho suma 190,-eur predstavovala sumu vreckového pre maloletú; od decembra 2020 až do júla 2021 vrátane prispieval na výživu maloletej sumou 100,-eur mesačne. Odo dňa 22.08.2019, teda odo dňa začatia konania do rozhodnutia súdu vznikla otcovi na výživnom pre maloletého Y. po odpočítaní platieb realizovaných v prospech výživného na dieťa zaostalosť vo výške 2.104,05,-eura (mal zaplatiť august 2019 : 200,-eur : 31 dní = 6,45,-eura x 9 dní + 12 mesiacov roku 2020 - január až december x 200,-eur + 7 mesiacov roku 2021 - január až júl vrátane x 200,-eur); otec zaplatil (od augusta 2019 do októbra 2020 spolu 954,-eur, od decembra 2020 do júla 2021 uhradil výživné vo výške 100,-eur mesačne - 8 mesiacov x 100,-eur); ktorú súd otca zaviazal zaplatiť v mesačných splátkach po 70,-eur popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku. Pri určení lehoty na zaplatenie zaostaleho výživného vzal súd do úvahy celkovú výšku zaostaleho výživného ako aj zárobkové a majetkové pomery otca maloletých detí. V záujme neuvedenia otca do nepriaznivej finančnej situácie tým, že by ho zaviazal sumu zaostaleho výživného uhradiť jednorazovo mu umožnil uhradiť zameškané výživné v splátkach spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok, pričom mal za to, že doba, v rámci ktorej dôjde k postupnému splateniu nedoplatku, nie je neprimerane dlhá, priečiaca sa spotrebnému charakteru výživného.

38. Záverom súd apeluje na oboch rodičov, aby si uvedomili, že ich vzájomná spolupráca je predpokladom zdravej výchovy maloletých detí, ktoré kultivovaným správaním rodičov získavajú pozitívny vzor pre riešenie konfliktných situácií, ale tiež oslobodzuje dieťa od rozhodovania, ktorého rodiča uprednostní. Obaja rodičia sú povinní práva svojho dieťaťa nielen deklarovať, ale najmä rešpektovať a v maximálnej miere sa im prispôbiť. Iný postup, podľa názoru súdu, je kontraproduktívny a môže viesť k odcudzeniu, resp. ochladnutiu vzájomných vzťahov detí k jednému z rodičov, čo prirodzene nie je pre riadny zdravý psychický a fyzický vývoj dieťaťa žiadúce.

39. Výrokom VI. Rozsudku súd uložil každému z rodičov nahradiť štátu trovy vzniknuté znaleckým dokazovaním vo výške 536,05,-eura, t.j. 1 - inu z celkového znalečného do 60 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Levice.

40. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní nezistil dôvod, pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania uložiť niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolaie dôvody možno meniť a doplňovať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolaie možno odôvodniť tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na jej spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť) týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Proti predmetnému rozsudku nemajú právo podať odvolaie tí účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.